ಆದ ನೀರು ಎಲ್ಲ ತರಹದ ನೀರಿನ ಜೊತೆ ಮಿಕ್ಸ್ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆಯಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ).

ಬೋರು ನೀರಿನಲ್ಲೇನಾದರೂ ತಲೆಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಕೂದಲುಗಳು ಈಚಲಿನ ಪೊರಕೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡುವುದು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಅಂತ ಅನುಭವ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಬಾಚಲೂ ಸಹ ಬರದಂತೆ ಕೂದಲು ಗಂಟು ಗಂಟಾಗಿ ಜೊತೆಗೆ ಜೊಂಪು ಜೊಂಪಾಗಿ ಉದುರುತ್ತಿತ್ತು. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಸಿಹಿ ನೀರಿನ ಪೈಪು ಒಡೆದುಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಂಗಳಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಬೋರಿನ ನೀರು ಕುಡಿದದ್ದೂ ಇದೆ. ತುಂಬಿಸಿಟ್ಟ ನೀರಿನ ಪರಿಕರಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳನೆಯ ಪುಡಿ ತಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೆಟಲ್ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ನೀರು ತುಂಬಿಟ್ಟ ಪಾತ್ರೆಗಳ ಒಳಗೆ ಸುತ್ತ ಬೆಳ್ಳಗೆ ನೀರಿನ ಗೆರೆಗಳು ಮೂಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಮೇಲ್ಪದರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಜಾಡುಗಟ್ಟಿದ ರೀತಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಸವಳು ನೀರಿಗೆ ಬಾಯಿಕೆಟ್ಟು, ಅದರಲ್ಲೂ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ, ಎಳನೀರು ಕುಡಿದು ದಾಹ ತಣಿಸಿಕೊಂಡದ್ದಿದೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಳಿಗೆಯಿಂದ ಸುರಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಡ್ರಮ್ಮಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಬೋರ್ ನೀರಿಗೆ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ನೀಟಾಗಿ ತೊಳೆದರೂ, ಒಂದು ರೀತಿಯ ಬೂದಿ ಅಡರಿದ ಹಾಗೆ ಆಗಿ ಅದರ ಮೇಲೆ, ತೊಳೆಯುವಾಗಿನ ನಮ್ಮ ಬೆರಳಿನ ಗುರುತು ಹಾಗೇ ಉಳಿದುಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗಂತೂ ಸೋಪು ಹತ್ತುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮೇಲಿನ ಟ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ನೀರು ಸಪ್ಲೈ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ನಲ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಕರೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ನೀರಿನ ವೇಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾವುದೋ ಒಂದು, ನೀರು ಬಂದರೆ ಸಾಕಪ್ಪಾ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಇವೆಲ್ಲ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನೀರು ಲಿಫ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಸುಲಭವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನೀರು ಬರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕರೆಂಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೈಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಬಚ್ಚಲಿನಲ್ಲಿರುವ ತೊಟ್ಟಿ, ನೀರೊಲೆ, ಹೊರಗಿನ ತೊಟ್ಟಿ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ನೀರು ಹೊತ್ತೊಯ್ದು ತುಂಬಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೆಲ್ಲಾ ಉಡುಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕರೆಂಟು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಮೋಟಾರ್ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಕೈಕೊಟ್ಟದ್ದೂ ಉಂಟು. ಅದೊಂದು ತರಹದ ಎಣ್ಣೆ ಗಿರಾಕಿಯಾಗಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಫುಟ್‌ವಾಲ್ವ್ ಢಮಾರ್ ಆಗಿ, ನೀರು ಪಂಪ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಮೋಟಾರಿನ ಮೇಲಿನ ಪೈಪಿಗೆ ಎರಡು ಜಗ್ ನೀರು ಕುಡಿಸಿದರೆ, ಅದರ ಕೆಳಗಿನ ಪುಟ್ಟ ನಳದಲ್ಲಿ ಪುರುಕ್ ಪುರುಕ್ ಅಂತಾ ಇಳಿದಿಳಿದು, ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸರಾಗವಾಗಿ ಇಳಿಯತೊಡಗಿದಾಗ ಮೋಟಾರ್ ಆನ್ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ನೀರು ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, 'ಯಾರಾದ್ರೂ ಮೋಟಾರ್‌ಗೆ ಕುಡಿಸಿ ರೆಡಿಮಾಡಿ' ಅಂತಾ ಅಮ್ಮ ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕೆಲಸದವಳಿಗೆ ನೀರು ಬಂದ ದಿನ ಇದ್ದ ಬದ್ದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಾಕಿ, ಮೂಲೆ, ಮುಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಾಶಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕೆಲಸದವಳು ಈ ನೀರು ಬರುವ ದಿನ ಎಲ್ಲರ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಡಬ್ಬಲ್ ಡಬ್ಬಲ್ ಕೆಲಸದಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ರುಬ್ಬುವುದು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ, ನೀರು ಬರುವುದರ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಳಿವು ಸಿಕ್ಕರೆ ಸಾಕು, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ನೀರು ಬಂದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡ ಹಿಡಿದು ಅಡ್ಡಾಡುವ ದೃಶ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲ ಏರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ನೀರೇ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಯಾವ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಾದರೂ ನೀರು ಬಂದಿರುವ ಸಂಗತಿ ಗೊತ್ತಾದರೆ ಸಾಕು, ಅಲ್ಲಿನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು, ಮಕ್ಕಳು, ಕೊಡ ಹಿಡಿದು ಮನೆ ಮನೆಯ ಕಂಪೌಂಡಿಗೆ ಬಗ್ಗಿ ನಿಂತು 'ಅಕ್ಕಾ, ನಮಗೊಂದೆರಡು ಕೊಡ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಬಿಡ್ತೀರಾ' ಎಂದು ಗೋಗರೆಯುವ ದೃಶ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ತೊಳೆದ ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಇಳಿಸಲೂ ಆಗದೇ ಮತ್ತೆ ಅವರ ಕೊಡಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮದೇ ತುಂಬಿದ ಕೊಡಗಳ ನೀರು ಹಾಕಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ನೀರು ಬರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗದೇ, ನಾವೇ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ ಲೈನಿಗೆ ನೀರು ಬಿಟ್ಟಾಗ ಹೋಗಿ, ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಒಂದೆರಡು ಕೊಡ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದೂ ಇದೆ. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಹೋಟೆಲ್ಲಿನವರು, ವಡೆ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಮಾರುವವರು ಒಂದು ತಳ್ಳುಗಾಡಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದೆಂಟತ್ತು ಕೊಡ ಇಟ್ಟು, ತಳ್ಳುತ್ತಾ ನೀರು ತರುವ ಪಡಿಪಾಟಲು ಎಂಥವರಿಗೂ ಕನಿಕರ ಮೂಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಗರಸಭೆಯವರು ನೀರಿನ ಟ್ಯಾಂಕರ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ವಿಷಯ ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಹನುಮಂತನ ಬಾಲದ ಹಾಗೆ ಕ್ಯೂ ಶುರುವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೆಲ್ಲಿಂದ ಜನ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೋ, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಐದಾರು ಕೊಡಗಳು, ಎರಡೆರಡು ಕೊಡಗಳನ್ನು ಹಗ್ಗದಿಂದ ಬಿಗಿದು ಸೈಕಲ್ಲಿಗೆ ನೇತುಹಾಕಿಕೊಂಡು ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ಟ್ಯಾಂಕರ್‌ನ ಮೂತಿ ಓಪನ್ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಶಿವನ ಜಟೆಯಿಂದ ಗಂಗೆ ಚಿಮ್ಮಿದಂತೆ ಚಿಮ್ಮುವ ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಜಲಾಭಿಷೇಕ. ಅರ್ಧ ನೀರು ನೆಲಕ್ಕೆ, ಅರ್ಧ ಕೊಡಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು, ಅಷ್ಟು ರಭಸದಿಂದ ಚಿಮ್ಮುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಏರಿಯಾದವರಿಗೆ ಎರಡು ಕೊಡ ನೀರು ಸಿಕ್ಕರೆ ಹೆಚ್ಚು. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದು ಕ್ಯೂ ಹಚ್ಚಿದವರಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಕಿತ್ತಾಟ, ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವು ಗಂಡುಹುಡುಗರು ಟ್ಯಾಂಕ್ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ, ಅದರ ಮುಚ್ಚಳ ತೆರೆದು ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ನೀರು ತುಂಬಿ ತಮ್ಮ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾಲ್ಕು ಕೊಡ ನೀರು ಸಿಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಆಗಲೇ ವಾಲ್ವ್ ಬಂದು ಮಾಡಿ, ಗಾಡಿ ಚಾಲೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೊರಟುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. 'ಅಣ್ಣಾ, ಅಣ್ಣಾ ಇನ್ನೊಂದೆರಡು ಕೊಡ' ಎಂದು ಗಾಡಿಯ ಹಿಂದೆ ಜನ ಓಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾನೋ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಹೋಗಿ ನೀರಿಗೆ ಫೈಟಿಂಗ್ ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ದೃಶ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೋರು ಇದ್ದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ತುಂಬಾ ವಿರಳ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ. ಕೇವಲ ಉಳ್ಳವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆ ಸೌಲಭ್ಯ. ಕೆಲವರು ನೂರಾರು ಅಡಿ ತೆಗೆಸಿದರೂ ನೀರು ಬೀಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತೀರಾ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದಾಗ ಅಂತವರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ದೊಡ್ಡವರು ಹೋಗಿ, 'ನಿಮ್ಮ ಬೋರ್ ಶುರು ಮಾಡ್ತೀರಾ, ಒಂದು ನಾಲ್ಕು ಕೊಡ ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಳ್ತೀವಿ' ಎಂದು ಮೈಯೆಲ್ಲ ಹಿಡಿಯಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕಿತ್ತು. ಅವರು ತೀರಾ ಇಲ್ಲವೆನ್ನಲಾಗದೆ, ಅಸಡ್ಡೆಯ ಭಾವದಿಂದ 'ಆಯ್ತು' ಎಂದು ಚಾಲೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. 'ಚೆಲ್ಲಬೇಡಿ, ಹಿಂದಿನ ಗೇಟಿನಿಂದ ಬನ್ನಿ, ಮತ್ತೆ ಯಾರನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಡಿ' ಎನ್ನುವ ಕಂಡೀಷನ್ನು ಹಾಕಿಯೇ ನೀರು ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದುದು. ನಮಗೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಮತಿಯಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ನೀರಿಗೋಸ್ಕರ ಎಲ್ಲ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿತ್ತು. ನಾಲ್ಕು ಕೊಡ ನೀರು ತರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಒಂದು ತರಹದ ಕೀಳರಿಮೆಯ ಹಿಂಸೆ ಆವರಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ದೊಡ್ಡಾಸ್ಪತ್ರೆಯ ಹಿಂದಿನ ಹಳೆಯ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರತಿದಿನ, ಮುಂಜಾನೆ ಎರಡು ತಾಸು ಸಿಹಿನೀರು ಮಾತ್ರ ಪೂರೈಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ದೊಡ್ಡ ಸೋದರತ್ತೆಯ ಮನೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುದ್ದರಿಂದ, ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಐದಾರು ಕೊಡಗಳು, ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ತೊಡಲು ಬಟ್ಟೆ, ಹಾಗೂ ಒಗೆಯುವ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಗಂಟು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಬೆಳ್‌ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ಆಟೋದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ, ಸ್ನಾನ, ಒಗೆತ ಪೂರೈಸಿ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿಯೇ ತಿಂಡಿ, ಊಟ ಎಲ್ಲ ಪೂರೈಸಿ ಸಂಜೆಗೆ ವಾಪಸಾಗುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ಸೂಳೆಕೆರೆಯ (ಶಾಂತಿ ಸಾಗರ) ನೀರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಬರುವ ತನಕ ನೀರಿನ ಬವಣೆ ತಪ್ಪಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಪೂರೈಕೆ ಶುರುವಾದಾಗಿನಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರಿನ ಬವಣೆ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು ಎನ್ನಬಹುದು. ಮನೆಗಳ ಹೊರಗೆ ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ತೊಟ್ಟಿಯಿದ್ದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಈಗ, ಒಂದು ಕೋಣೆಯಷ್ಟು ಅಳತೆಯ, ಬೀಗ ಹಾಕಬಹುದಾದ ನೆಲ ತೊಟ್ಟಿಗಳು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿವೆ. ಮನೆಯೊಳಗೆ ಈಗ ತೊಟ್ಟಿಗಳು ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಡೆ ಮೇಲಿನ ಸಿಂಟೆಕ್ಸ್‌ನಿಂದ ನಳಗಳಿಗೆ ನೀರು ಪೂರೈಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನೀರು ಬೇಕೆಂದರೆ ಖಾಸಗೀ ನೀರಿನ ಟ್ಯಾಂಕರ್‌ನವರಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು, ಐನೂರು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಟ್ಯಾಂಕ್ ನೀರನ್ನು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಪೂರೈಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಸಿಹಿನೀರಿಗೆ ಬಹುತೇಕ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ವಾಗಾರ್ಡನಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಬೇಕಿದ್ದರೆ ಐದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಲೀಟರ್ ನೀರು ಪೂರೈಸುವ ಶುದ್ಧ ನೀರಿನ ಘಟಕಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿವೆ.

ಮೊನ್ನೆ ನಾವೂ ಒಂದು ಬೋರು ತೆಗೆಸೋಣ ಎಂದು ಅಪ್ಪ ಡಿಸೈಡ್ ಮಾಡಿ, ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ನವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ತೆಗೆಸಿದರೆ ನಾಲ್ಕು ಇಂಚು ನೀರು ಬೀಳಬೇಕೇ? ಅಯ್ಯೋ! ಅಮ್ಮ ಬದುಕಿದ್ದರೆ ಚಿಮ್ಮಿ ಚಿಮ್ಮಿ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಉಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಗಂಗೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅದೆಷ್ಟು ಸಂಭ್ರಮ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಳೋ ಎನಿಸಿದ್ದು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ: feedback@sudha.co.in